

Surfin' Bird

Erwin Robbertz

Inleiding

Vogelaars oefenen hun hobby op heel verschillende manieren uit. Een nieuw fenomeen is tot onze passie toegetreden. Niet buiten in het veld doen we onze nieuwe ervaringen op, maar zittend achter een beeldscherm met onze hand onlosmakelijk verbonden met een muis of een toetsenbord. Internet en het World Wide Web veroveren ook de wereld van de nieuwsgierige vogelaar.

Ik dacht in het begin dat zo een stille en doodse activiteit, als het stilzitten en turen op een terminal, nooit voor mij zou zijn weggelegd. Al snel bleek de hoeveelheid informatie in woord, beeld en geluid, een sterke aantrekkingskracht te bezitten. Door mijn werk als bibliothecaris werd ik gedwongen mij in de materie van de overvloed aan informatiebronnen in te leven. Het is duidelijk dat in de chaos die Internet wordt genoemd, iemand nodig is die een duidelijke selectie kan voorbereiden. Ik voel mij dus geroepen, allen die reeds met internet werken en allen die er in de toekomst mee bezig gaan, enigszins op weg te helpen en een paar mogelijkheden te verduidelijken. Natuurlijk vinden jullie ook rechtstreekse Internetadressen in de tekst van Nederlandse Web-pagina's (ook wel "sites" genoemd).

Het begin: een zoekmachine gebruiken

Gericht zoeken levert het grootste probleem op, of je nu in boeken of op internet gaat zoeken. Meestal heb je een idee wat je wil vinden, maar de mogelijkheden in een boek zijn gauw uitgeput. Soms heb je een boekenkast vol en kun je toch geen antwoord op je vraag vinden. Ook de zoekmogelijkheid van internet kent zijn beperkingen. Alle zoekmethodes die er op dit moment bestaan zijn gebaseerd op de precieze volgorde van de letters in een woord. Op internet wordt gezocht met zogenaamde "zoekmachines" (Engels: search engines). Het zijn internetdiensten die pretenderen te helpen bij het vinden wat je zoekt. Je zult al gauw merken dat heel veel aangeboden sites niet bij jou vraag aansluiten.

In bijna alle boeken over internet wordt de optie geboden op de knop "ZOEKEN" (Engels: search) op de werkbalk aan te klikken. Je krijgt dan de werkbalk "SEARCH" in beeld. Je kunt zelf een woord of woorden intypen en de machine gaat voor je op zoek. Soms ben je dan ook nog tevreden met het gevondene. Toen ik de eerste keer het woord "vogels" ge-

bruikte had ik 22.314 adressen gevonden. Je denkt al gauw dat je zoektocht beloond is. Maar schijn bedriegt. Terwijl ik dacht een typisch Nederlands woord te hebben gebruikt, vond ik ook veel Engelstalige sites, bedrijven, personen van eeuwen geleden, knieverwondingen van een wielrenner..... Dat was duidelijk niet wat ik zocht en ik werd gedwongen zolang op adressen van webpagina naar webpagina te blijven klikken (ook wel SURFEN genoemd), tot ik na vele pogingen en vele uren later de computer verliet en met mijn kijker het veld introk.

Zo leer je al gauw dat je heel precies een combinatie van woorden moet gebruiken: bijvoorbeeld "friesland kijkhut" en daarbij maar één zoekmachine uit te kiezen. Het resultaat levert 2 adressen op: een site met 'Vogelnieuws uit Friesland' (<http://www.drf.nl/kiosk/willem-bil/005.htm>) en de webpagina 'Vogel Observatie Hutten in Nederland', een gezamenlijke site van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer (<http://home.worldonline.nl/~wolk/hutten.html>).

Ik wil jullie niet teveel vermoeien met mijn zoekmethoden, maar ik hoop dat de boodschap begrepen is. Als je zo zoekt kost dat veel tijd en echt tevreden zul je niet zijn.

De startpagina

In Nederland bestaat het fenomeen van menugestuurde startpagina's. Typ in de adresbalk de URL (adressen die de locatie van een World Wide Web document weergeven) <http://www.startpagina.nl> en je krijgt kolommen met allerlei onderwerpen die je alleen maar hoeft aan te klikken. Deze pagina geeft ook de mogelijkheid van een eenvoudige zoekmachine waarbij je o.a. in nederlandse zoekmachine's kunt zoeken. Handig voor alledaagse weetjes. Deze startpagina heeft allerlei "dochteren". Een overzicht vind je bij <http://www.pagina.nl>. Alfabetisch kun je een interessegebied zoeken. Voor ons is de pagina <http://natuur.pagina.nl> van belang. Hier vind je de belangrijkste nederlandse webpagina's over vogels, vogelsoorten, vogelclubs, vrije vogellinks, zelfs een discussiesite, laatste updates en nog veel meer. Alle termen zijn onderstreept. In het World Wide Web betekent het dat de woorden HYPERLINKS zijn. Dat zijn stukjes tekst of plaatjes waarop je kunt klikken om naar een andere Webpagina te gaan. Als de aanwijzer van de muis de tekst raakt verandert de aanwijzer in een "handje". Hier vind ik "[Vogelkijkhutten](http://home.worldonline.nl/~wolk/hutten.html)" en kom direct op de pagina van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer terecht (<http://home.worldonline.nl/~wolk/hutten.html>). Laten we onder het hoofdje "Vogels" eens op "[Vogelpagina](#)" klikken en kijken wat er gebeurt. Het blijkt een pagina te zijn waarop je een alfabetische lijst vindt van op dit moment 59 foto's van vogelsoorten. Beweeg de schuifbalk, die zich rechts op de pagina bevindt, met de muis naar beneden en klik een onderstreepte vogelnaam aan. De volgende pagina laat een foto van de soort zien. Wil je andere foto's bekijken dan kun je op twee manieren

naar de index terugkeren. De pagina biedt een onderstreepte tekst (HYPERLINK): terug naar Vogel-index. Met een klik keer je terug naar de index. Een andere mogelijkheid geven de pictogrammen "VORIGE" en "VOLGENDE" op de werkbalk boven in het venster. Ook hiermee kun je terugkeren naar de vorige pagina. Met deze knoppen kun je zo ook weer terugkeren naar de <http://natuur.pagina.nl> en een andere webpagina opzoeken.

Nu heb ik wel genoeg uitleg gegeven van allerlei handelingen en termen. Laten we eens een paar Nederlandse webpagina's bekijken.

Organisaties landelijk

Op de site van de Vogelbescherming Nederland vind je verwijzingen naar beschermingsactiviteiten, adressen, het vogelinformatiecentrum en de vereniging (<http://www.vogelbescherming.nl/>). De pagina "Beschermingsactiviteiten" geeft de doelstelling weer van de Vogelbescherming Nederland. Links van de pagina is een lijst met hyperlinks te vinden naar de Rode Lijst, Belangrijke vogelgebieden, Wetgeving, Standpunten en Rapporten. Ook in de tekst vind je weer hyperlinks, onderstreepte woorden in een afwijkende kleur. Zo kun je met klikken steeds verder doordringen tot gespecialiseerde pagina's. De Rode Lijst is hopelijk wel bij iedereen bekend. In deze uitgebreide tekst worden nog eens duidelijk de verschillende motieven voor de bescherming uiteengezet en natuurlijk kun je hier de soorten vinden en hun status van bescherming. Ook worden tips gegeven voor de vogelwerkgroepen in Nederland. De pagina wetgeving gaat nog eens dieper in op de belangrijkste natuurbeschermingswetten.

Op de pagina "Adressen:" valt meteen op dat er maar twee adressen van Vogelwerkgroepen in Noord-Holland genoemd worden. Terwijl ik toch weet dat er meerdere moeten zijn. Ondanks dat hier sites en E-mailadressen vermeld staan, bevat deze lijst geen hyperlinks (rechtstreekse verbindingen naar de webpagina). Wel wordt bij het adres van het Vogeltrekstation Arnhem een hyperlink naar het E-mailadres (birdring@cto.nioo.knaw.nl) vermeld. Natuurlijk kun je ook via de pagina "Lid worden" een formulier invullen en met de knop verzenden rechtstreek je aan melden als lid. De pagina "Vogelinformatiecentrum" geeft de mogelijkheid om een zeer summier routekaartje op je scherm te tonen. Bij een beoordeling van de webpagina's kom ik tot de volgende conclusies. Over het algemeen is er zeer goede en duidelijke informatie te vinden op deze site. Echter de hoeveelheid leeswerk is wel uitzonderlijk groot. Als je niet precies weet wat je zoekt ben je veel tijd kwijt met lezen en doorklikken. Je zult al gauw geneigd zijn een printer aan te schaffen en de prints op je gemak door te lezen. De site bestaat hoofdzakelijk uit tekst en dat maakt het heel statisch. Een groot voordeel is

de duidelijke afwezigheid van allerlei sponsors, die over het algemeen je altijd afleiden van je doel.. Rapportcijfer: 7,5.

In deze rubriek worden ook aanverwante natuurorganisaties vermeldt. Ook daar is veel voor ons vogelaars te vinden, maar dat laten we voor nu achterwege.

Tot slot (voorlopig)

Nu is er heel veel informatie verborgen in dit stuk en lijkt het niet echt over vogels en onze passie te gaan. Echter hoop ik een motiverende aanzet te hebben gegeven de mogelijkheden van Internet te onderzoeken. Er zijn nog vele onderwerpen waar veel over te vertellen valt. In de volgende stukjes voor de Fitis ga ik meer in op de inhoud van de onderwerpen. Jullie kunnen o.a. informatie verwachten over de volgende onderwerpen: Zoeken op soorten; Reizen en vogelgebieden; Aanbieders van boeken en optiek; Vogelgeluiden; Buitenlandse sites en nog veel meer... Je kunt eigen ervaringen, opmerkingen of suggesties over dit stuk of zelf gevonden sites aan mij laten weten. Gebruik de elektronische post of stuur een briefje naar onderstaand adres.

Een lijst van alle genoemde webpagina's (URL's) is bij mij op te vragen via het e-mailadres, zodat je niet zelf alle adressen hoeft in te typen. Een klik met de muis is dan voldoende.

Erwin Robbertz, Hyacintenlaan 24 zw., 2015 BC Haarlem
goldenshadow@hetnet.nl